

POSTANOWIENIE

Dnia 15 maja 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Kala

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 15 maja 2019 r.
sprawy **A. K.**
w przedmiocie wydania wyroku łącznego
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Okręgowego w K.
z dnia 12 października 2018 r., sygn. akt VI Ka [...]
utrzymującego w mocy wyrok łączny Sądu Rejonowego w K.
z dnia 9 marca 2018 r., sygn. akt III K [...]

p o s t a n o w i ł

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz obrońcy z urzędu skazanego - adw. A. K.-T. (Kancelaria Adwokacka w K.) kwotę 442,80 zł (czterysta czterdzieści dwa zł osiemdziesiąt groszy), w tym 23 % tytułem podatku VAT, za sporządzenie i wniesienie kasacji;**
- 3. zwolnić skazanego od kosztów sądowych postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem łącznym z dnia 9 marca 2018 r., sygn. akt III K [...], Sąd Rejonowy w K. po rozpoznaniu sprawy A. K., wobec którego zapadły następujące prawomocne wyroki:

- I. wyrok łączny Sądu Rejonowego w K. z dnia 20 lutego 2017 r., sygn. akt III K 622/16, którym połączono kary orzeczone wyrokami Sądu Rejonowego w K. z dnia 18 lutego 2013 roku, sygn. akt III K 1140/12, Sądu Rejonowego w K. z dnia 10 marca 2014 roku, sygn. akt III K 97/13, Sądu Rejonowego w S. z dnia 17 czerwca 2015r., sygn. akt IX K 13/14, Sądu Rejonowego w K. z dnia 22 czerwca 2015 roku, sygn. akt III K 206/15, Sądu Rejonowego w K. z dnia 4 grudnia 2015 roku, sygn. akt III K 777/14, Sądu Rejonowego w K. z dnia 29 grudnia 2015 roku, sygn. akt III K 898/14 - orzeczono karę łączną 4 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności;
- II. Sądu Rejonowego w T. z dnia 6 października 2015 roku, sygn. akt VI K 273/15, za popełnione w dniu 29 sierpnia 2014 r. przestępstwo z art. 278 § 1 k.k. - orzeczono karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, na poczet której zaliczono okres zatrzymania w dniu 8 stycznia 2015 roku i karę wykonano do dnia 31 sierpnia 2016 roku;
- III. Sądu Rejonowego w O. z dnia 4 lipca 2016 r., sygn. akt II K 966/15, zmienionego wyrokiem Sądu Okręgowego za czyn z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 279 §1 k.k. w zw. z art. 283 k.k. popełniony w dn. 17 lipca 2015 r. - orzeczono karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, zaliczono zatrzymanie od dnia 17 lipca 2015 roku godz. 11.00 do 18 lipca 2015 roku, godz. 14.55, którą odbywał w okresie od 11 grudnia 2016 roku do 7 czerwca 2017 roku;
- IV. Sądu Rejonowego w X. z dnia 11 maja 2017 roku, sygn. akt. II K 270/16 zmienionego wyrokiem Sądu Okręgowego za czyny z art. 279 § 1 k.k. i inne popełnione w okresie od 22 października 2015 roku do 16 listopada 2015 roku - orzeczono przy zast. art. 91 § 1 k.k. jedną karę 2 lat pozbawienia wolności, zaliczono zatrzymanie od 17 listopada 2015 roku godz. 15.20 do 19 listopada 2015 roku godz. 10.35;
- V. Sądu Rejonowego w K. z dnia 30 maja 2017 roku, sygn. akt III K 1149/12 zmienionego wyrokiem Sądu Okręgowego za czyny z art. 279 § 1 k.k. i inne popełnione w okresie od 10 marca 2012 roku do 3 czerwca 2012 roku - orzeczono przy zast. art. 91 § 1 k.k. jedną karę 1 roku i 5 miesięcy pozbawienia wolności, oraz za czyny z art. 278 § 1 k.k. i inne popełnione w okresie od 8 marca 2012 roku do 2 lipca 2012 roku - orzeczono przy zast. art. 91 § 1 k.k.

jedną karę 1 roku pozbawienia wolności - orzeczono karę łączną 1 roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności:

- w punkcie 1. części dyspozytywnej wyroku na mocy art. 86 § 1 i 4 k.k. i art. 91 § 2 k.k. połączył skazanemu A. K. orzeczone wyrokami cytowanymi w punktach I - sygn. akt III K 622/16, IV - sygn. akt II K 270/16 i V - sygn. akt III K 1149/12 kary łączne pozbawienia wolności i karę pozbawienia wolności i wymierzył mu karę łączną 7 (siedmiu) lat i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności;
- w punkcie 2. części dyspozytywnej wyroku na mocy art. 577 k.p.k. zaliczył skazanemu A. K. na poczet wymierzonej mu w punkcie 1. wyroku kary łącznej pozbawienia wolności okres odbytej kary łącznej pozbawienia wolności w sprawie III K 622/16 w dniach od 7 czerwca 2017 roku do 9 marca 2018 roku oraz zaliczonego na poczet tej kary rzeczywistego pozbawienia wolności w dniach od 27 sierpnia 2012 roku do 29 sierpnia 2012 roku - 3 (trzy) dni, od 12 września 2012 roku do 14 września 2012 roku - 3 (trzy) dni, 20 września 2013 roku, od 10 lipca 2014 roku do 11 lipca 2014 roku – 2 (dwa) dni, tymczasowego aresztowania od 17 lutego 2015 roku do 20 kwietnia 2015 roku oraz odbytej kary od 31 sierpnia 2016 roku do 30 listopada 2016 roku, a także rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie sygn. akt II K 270/16 od 17 listopada 2015 roku godz. 15.20 do 19 listopada 2015 roku godz. 10.35 – 2 (dwa) dni;
- w punkcie 3. części dyspozytywnej wyroku orzekł, że „na zasadzie art. 576 § 1 k.p.k. rozstrzygnięcia zawarte w wyżej połączonych wyrokach w pozostałym zakresie podlegają odrębnemu wykonaniu”;
- w punkcie 4. części dyspozytywnej wyroku, na zasadzie art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. umorzył postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego w zakresie wyroków Sądu Rejonowego w O., sygn. akt II K 966/15 i Sądu Rejonowego w T. sygn. akt VI K 273/15;
- w punkcie 5. i 6. orzekł o kosztach procesu.

Od powyższego wyroku apelację wywiodła obrońca skazanego, która zaskarżyła go w części dotyczącej punktu I, zarzucając mu:

1. „rażącą niewspółmierność kary łącznej wymierzonej skazanemu A. K. przejawiającą się w zastosowaniu przez Sąd I Instancji ferujący zaskarżony

wyrok niewłaściwej metody łączenia kar, tj. zasady asperacji, podczas gdy wszystkie okoliczności przedmiotowej sprawy, w tym w szczególności bliskość przedmiotowa oraz czasowa między przestępstwami popełnionymi przez skazanego, jak również okoliczności zaistniałe po wydaniu poszczególnych wyroków, w tym wyjaśnienia skazanego oraz jego postawa związana z prawidłowym funkcjonowaniem w środowisku współosadzonych, nie wykazująca zachowań mogących świadczyć o zakłóceniu przebiegu procesu resocjalizacji, prezentowanie regulaminowej postawy wobec przełożonych, wykonywanie wszystkich ich poleceń oraz przestrzeganie reguł dyscypliny przemawiają za zastosowaniem metody absorpcji, podczas gdy Sąd I Instancji uznał, iż brak jest szczególnych okoliczności przemawiających za możliwością zastosowania wobec skazanego A. K. zasady pełnej bądź całkowitej absorpcji;

2. obrazę przepisów postępowania, a to art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. mogącą mieć wpływ na treść orzeczenia polegającą na pominięciu przez Sąd przy ferowaniu zaskarżonego wyroku wyjaśnień skazanego A. K. złożonych w toku rozprawy w dniu 28 lutego 2018 roku, a w konsekwencji całkowite pominięcie przez Sąd kluczowej kwestii motywów negatywnego postępowania skazanego oraz przyczyny, z powodu których skazany naruszył zasady dyscypliny, podczas gdy lakoniczne wskazanie przez Sąd, że “w sprawie oparto się na wyjaśnieniach skazanego, który wskazał na okoliczności dotyczące odbywania kary” uniemożliwia prowadzenie jakiegokolwiek merytorycznej polemiki z twierdzeniami Sądu w tym zakresie;
3. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mogący mieć wpływ na jego treść poprzez przyjęcie przez Sąd I Instancji negatywnej prognozy kryminologiczno - społecznej wobec skazanego A. K., podczas gdy nie pozwala na to zebrany w sprawie materiał dowodowy, a wręcz przeciwnie - szereg okoliczności przemawia za możliwością przyjęcia pozytywnej prognozy kryminologicznej wobec skazanego, tj. fakt, iż skazany dał się poznać jako osoba spokojna, bezkonfliktowa, względnie zdyscyplinowana i przestrzegająca regulaminu porządkowego, w relacjach ze współosadzonymi skazany jest uprzejmy i koleżeński, nie odnotowano jakichkolwiek zachowań agresywnych bądź autoagresywnych, skazany dba o ład i porządek, był raz nagrodzony,

piętnaście razy korzystał z ulg, w trakcie pobytu w jednostce penitencjarnej ukończył cztery programy readaptacyjne, nie jest uczestnikiem podkultury przestępczej, a wolny czas spędza oglądając telewizję, słuchając audycji radiowych, czytając literaturę, podczas gdy Sąd zdaje się pominąć okoliczności korzystne dla skazanego skupiając się tylko na negatywnym zachowaniu skazanego skutkującym kilkukrotnym ukaraniem dyscyplinarnym”.

Podnosząc powyższe zarzuty skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez wymierzenie kary łącznej z pkt I wyroku z zastosowaniem zasady pełnej lub częściowej absorpcji, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I Instancji.

Wyrokiem z dnia 12 października 2018 r., sygn. akt VI Ka [...], Sąd Okręgowy w K. zaskarżony wyrok łączny utrzymał w mocy i orzekł o kosztach procesu.

Od powyższego wyroku kasację wywiodła obrońca skazanego, która zaskarżyła orzeczenie sądu odwoławczego w całości zarzucając mu:

1. obrazę przepisów prawa procesowego, a to art. 98 § 1 i § 3 k.p.k. w zw. z art. 94 § 1 pkt 5 k.p.k. stanowiące rażące naruszenie prawa mogące mieć wpływ na treść orzeczenia polegające:
  - na niewłaściwym sporządzeniu uzasadnienia postanowienia o oddaleniu wniosku dowodowego poprzez ograniczenie uzasadnienia do stwierdzenia, iż „teza dowodowa nie jest kwestionowana”, podczas gdy tego rodzaju lakoniczne uzasadnienie, które ogranicza się do odwołania się do słów ustawy jest niedopuszczalne w świetle wyroku Sądu Najwyższego z dnia 22 lutego 2011 r., sygn. V KK 303/10, a tym samym utrudnia kontrolę instancyjną zaskarżonego orzeczenia i uniemożliwia prowadzenie jakiegokolwiek merytorycznej polemiki;
  - jak również polegające na braku wskazania w postanowieniu podstawy prawnej rozstrzygnięcia;
2. obrazę przepisów prawa procesowego, a to art. 170 § 1 pkt 2 k.p.k. stanowiące rażące naruszenie prawa mogące mieć wpływ na treść orzeczenia, polegające na oddaleniu przez Sąd Odwoławczy wniosku dowodowego obrońcy skazanego A. K. o zwrócenie się do Aresztu Śledczego w T., w którym przebywał skazany

oraz do Zakładu Karnego w N., w którym przebywa w chwili obecnej o nadesłanie aktualnych opinii o skazanym, a w konsekwencji:

3. rażąco niewspółmierność orzeczonej wobec skazanego kary łącznej poprzez wymierzenie kary 7 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności w oparciu o zasadę asperacji podczas gdy wszystkie okoliczności przedmiotowej sprawy, w tym w szczególności bliskość przedmiotowa oraz czasowa między przestępstwami popełnionymi przez skazanego, jak również okoliczności zaistniałe po wydaniu poszczególnych wyroków, w tym wyjaśnienia skazanego oraz jego postawa związana z prawidłowym funkcjonowaniem w środowisku współosadzonych, nie wykazująca zachowań mogących świadczyć o zakłóceniu przebiegu procesu resocjalizacji, prezentowanie regulaminowej postawy wobec przełożonych, wykonywanie wszystkich ich poleceń oraz przestrzeganie reguł dyscypliny przemawiają za zastosowaniem metody absorpcji, podczas gdy Sąd meriti uznał, iż brak jest szczególnych okoliczności przemawiających za możliwością zastosowania wobec skazanego A. K. zasady pełnej bądź całkowitej absorpcji.

Podnosząc powyższe zarzuty skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego orzeczenia Sądu Okręgowego w K. z dnia 12 października 2018 roku sygn. akt VI Ka [...] w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na kasację, prokurator wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja obrońcy okazała się bezzasadna w stopniu oczywistym.

Na wstępie przypomnieć wypada, że zgodnie z art. 523 § 1 k.p.k. kasacja może być wniesiona wyłącznie z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. lub innego rażącego naruszenia prawa, jeżeli mogło ono mieć istotny wpływ na treść orzeczenia. Kasacja nie może być wniesiona wyłącznie z powodu niewspółmierności kary.

Z powyższego wynika, że na autorze przedmiotowego środka zaskarżenia ciąży obowiązek wykazania nie tylko tego, że orzeczenie sądu odwoławczego dotknięte jest wadą w postaci rażącego naruszenia prawa, ale i tego, że przedmiotowe naruszenie mogło wywrzeć istotny wpływ na treść orzeczenia. W przedmiotowej sprawie, skarżąca z powyższego obowiązku się nie wywiązała.

Odnosząc się do zarzutu podniesionego w punkcie 1. tiret pierwsze i drugie kasacji wskazać wypada, skarżąca ma rację twierdząc, że uzasadnienie postanowienia o oddaleniu wniosku dowodowego obrońcy o zwrócenie się do Aresztu Śledczego w T. oraz do Zakładu Karnego w N. o nadesłanie opinii o skazanym, rzeczywiście jest lakoniczne i ogranicza się do wskazania, że powodem tej decyzji procesowej jest „uznanie, że teza dowodowa nie jest kwestionowana”. Prawdą jest również i to, że w postanowieniu nie wskazano podstawy prawnej rozstrzygnięcia. Rzecz jednak w tym, że w okolicznościach przedmiotowej sprawy takie postąpienie sądu odwoławczego nie może być uznane za rażące naruszenie przepisów prawa mogące mieć istotny wpływ na treść orzeczenia.

W powyższym kontekście trzeba bowiem zauważyć, że niezwykle lakoniczny był sam wniosek dowodowy. Z jego treści, w której również nie powołano się na jakąkolwiek podstawę prawną, wynika jedynie, że obrońca wnosiła o zwrócenie się do Aresztu Śledczego w T. (...), w którym przebywał skazany oraz do Zakładu Karnego w N. (...), w którym przebywa do chwili obecnej” o opinie o skazanym. Autorka wniosku nie wskazała jednak, jakie okoliczności mają być za pomocą tychże opinii udowodnione. W tej sytuacji Sąd Okręgowy nie miał podstaw do uznania, że za pomocą wspomnianego wniosku obrońca chce wykazać jakieś nowe, nieznanie poprzednio okoliczności co do skazanego i odbywanej przez niego kary. Stąd oddalił wniosek dowodowy uznając, że okoliczność, która ma być udowodniona jest już udowodniona zgodnie z twierdzeniem wnioskodawcy (art. 170 § 1 pkt 2 k.p.k.). W taki sposób należy bowiem interpretować zawarte w uzasadnieniu postanowienia stwierdzenie „o uznaniu, że teza dowodowa nie jest kwestionowana”. Wbrew temu co twierdzi skarżąca brak jest jakichkolwiek podstaw do uznania, że ww. sformułowanie jest równoznaczne z konstatacją, iż „okoliczność, która ma być udowodniona, nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy”. Na możliwość nadania temu zwrotowi wspomnianego znaczenia nie wskazuje wszak żadne ze słów składających się na jego treść.

Jeśli chodzi natomiast o niewskazanie w treści kwestionowanego postanowienia jego podstawy prawnej, to stwierdzić należy, że i to uchybienie nie może zostać potraktowane jako rażące naruszenie prawa mogące mieć istotny

wpływ na treść orzeczenia, zwłaszcza, że i skarżąca, co wynika w sposób jednoznaczny z treści zarzutu podniesionego w punkcie 2. kasacji, nie miała wątpliwości, który z przepisów sąd odwoławczy przyjął za podstawę tego postanowienia. Ewidentnie myliła się natomiast co do tego, która z ujętych w tym przepisie przyczyn wyznaczyła treść decyzji sądu.

W świetle powyższych uwag jako oczywiście wadliwy jawić się musi także zarzut podniesiony w punkcie 2. kasacji.

W tym stanie rzeczy jedynie na marginesie należy zauważyć, że nawet gdyby obrońca skazanego poprawnie sformułowała wniosek dowodowy i – jak należy domyślać się z treści uzasadnienia kasacji – wskazała, że na podstawie wnioskowanych opinii zamierza wykazać, że postępowanie skazanego uległo poprawie, to i tak oddalenia takiego wniosku nie można byłoby traktować jako uchybienia mogącego mieć istotny wpływ na treść orzeczenia, a polegającego na utrzymaniu w mocy wyroku sądu pierwszej instancji, na podstawie którego wymierzono skazanemu rażąco niewspółmiernie surową karę łączną pozbawienia wolności.

Wskazać bowiem należy, co podkreślał sąd odwoławczy w uzasadnieniu swojego orzeczenia, że zachowanie skazanego w czasie odbywania kary pozbawienia wolności jest tylko jedną z okoliczności branych pod uwagę przy wymiarze kary łącznej. Poza dyrektywą prewencji indywidualnej uwzględnia się także dyrektywy przedmiotowego i podmiotowego związku między przestępstwami, w tym dyrektywę wskazującą na liczbę popełnionych przestępstw, dyrektywę bliskości czasowej i dyrektywę rodzaju naruszonego dobra, do których to zresztą bezpośrednio odwołał się sąd pierwszej instancji uzasadniając wymiar orzeczonej wobec skazanego kary łącznej pozbawienia wolności (k.85 v.). Ponadto, co należy z całą mocą podkreślić, sąd a quo przyjął, że zachowanie skazanego w czasie odbywania kary pozbawienia wolności jest umiarkowane i tej oceny nie mogłaby zmienić aktualna opinia z zakładu karnego, nawet jeśli wynikałoby z niej, że obecnie zachowanie skazanego nie budzi żadnych zastrzeżeń. Podobnie opinia tej treści nie mogłaby zdezaktualizować wniosków sądu pierwszej instancji co do negatywnej prognozy kryminologiczno-społecznej, które zostały dokonane w oparciu o tryb życia skazanego przed pozbawieniem go wolności. Jest zaś

oczywiste, że dyrektywa prewencji indywidualnej wymaga zwrócenia uwagi zarówno na obecne, jak i dawne zachowanie skazanego, a nadto dokonania oceny, czy są podstawy do wnioskowania, że zmiana jego życiowej postawy ma charakter trwały. Taka ocena zaś nie może abstrahować zarówno od dotychczasowego trybu życia skazanego, jak i momentu, w którym jego zachowanie zmieniło się na lepsze. Ponadto, dostrzeżenie pozytywnej zmiany w postępowaniu skazanego absolutnie nie oznacza konieczności wymierzenia skazanemu kary łącznej z zastosowaniem absorpcji.

W tym stanie rzeczy, nie można zgodzić się z autorką kasacji, że zaniechanie dopuszczenia przez sąd odwoławczy dowodu z opinii o skazanym, skutkowało utrzymaniem w mocy orzeczenia, na mocy którego wymierzono A. K. rażąco niewspółmiernie surową karę łączną pozbawienia wolności. Oznacza to, że także zarzuty 2. i 3 kasacji należało ocenić jako oczywiście bezzasadne.

Powyższe wywody prowadzą do konkluzji, że wywiedziony w niniejszej sprawie nadzwyczajny środek zaskarżenia okazał się bezzasadny i to w oczywistym – pozwalającym na zastosowanie trybu z art. 535 § 3 k.p.k. - stopniu.

W związku z faktem, że skazany korzystał z pomocy obrońcy z urzędu – adw. A. K.-T. (Kancelaria Adwokacka w K.), która sporządziła i wniosła kasację, Sąd Najwyższy, na podstawie § 17 ust. 3 pkt 1 w zw. z § 4 ust. 1 i 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (t.j. Dz.U. z 2019 r., poz. 18), zasądził od Skarbu Państwa na rzecz obrońcy za wykonanie wskazanych wyżej czynności kwotę 442,80 (czteryście czterdzieści dwa 80/100) zł, w tym 23 % tytułem podatku VAT.

Mając na uwadze trudną sytuację materialną skazanego Sąd Najwyższy, na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. w zw. z art. 634 k.p.k. i art. 637a k.p.k., zwolnił go od kosztów sądowych postępowania kasacyjnego.